

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **S. O. A**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 11. 2019, č. j. CPR-41065-2/ČJ-2019-930310-V241, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 1. 2020, č. j. 41 A 81/2019 – 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Soud **vyzývá** žalobce, aby **ve lhůtě jednoho měsíce** ode dne doručení tohoto usnesení **doplnil** kasační stížnost o důvody, pro které napadá rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 1. 2020, č. j. 41 A 81/2019 – 47.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly ze dne 23. 9. 2019, č. j. KRPB-207855-48/ČJ-2019-060022-SVZ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1, 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 5 let.

[2] V záhlaví označeným rozhodnutím žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno a odvolání směřující proti němu zamítnuto.

[3] Krajský soud v Brně následně v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl žalobu, kterou žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí.

[4] Proti napadenému rozsudku nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností a navrhuje, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. V návrhu na přiznání odkladného účinku s odkazem na § 107 odst. 1 a § 73 odst. 2 až 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) uvádí, že se domnívá, že nepřiznání odkladného účinku by mělo za následek ukončení jeho pobytu na území České republiky, což by pro něho znamenalo nejen nemožnost hájit svá práva v řízení o kasační stížnosti osobně, být v častějším kontaktu se svým

zástupcem a aktivně se podílet na řízení o kasační stížnosti, ale i zásah do jeho soukromého života, jelikož si v České republice vybudoval pracovní, sociální a ekonomické zázemí. Přiznání odkladného účinku se přitom podle žalobce nemůže nikterak negativně projevit vůči žádné osobě či orgánu veřejné moci. Svým pobytem nikoho neohrožuje, neexistuje nebezpečí, že by se ukrýval či nerespektoval případný výkon správního vyhoštění. Nelze se proto ani domnívat, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Žalovaná s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí, neboť by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, který spočívá v tom, aby se na území České republiky zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád. Má-li být správní vyhoštění při zjištění protiprávního jednání účinné, musí jeho účinky nastat co nejdříve po spáchání protiprávního jednání. Samotné vycestování nebude zásahem do práva cizince na spravedlivý proces, neboť je v řízení zastoupen.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě a konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud nicméně konstantně judikuje, že je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů, které mají přímý následek v podobě správního vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli z jeho výkonu zřejmá již ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého a rodinného života. K tomu musí soud přihlídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání (srov. zejména usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, publ. pod č. 3169/2015 Sb. NSS, dostupné z www.nssoud.cz).

[9] Uložené správní vyhoštění a povinnost cizince vycestovat z České republiky představují zásah do práva na respektování rodinného, či alespoň soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy totiž musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je spravedlivý, a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci T. P. a K. M. proti Spojenému království, č. 28945/95, § 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci Buckley proti Spojenému království, č. 20348/92, § 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasaženo, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

pokračování

[10] Ostatně i zákonodárce si byl výše uvedených skutečností zřejmě vědom, když žalobě proti rozhodnutí správních orgánů o správním vyhoštění přiznal odkladný účinek přímo *ex lege*, ze zákona samého (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

[11] Zákonodárce tak sice neučinil (na rozdíl například od věcí mezinárodní ochrany) též ve vztahu ke kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního vyhoštění, Nejvyšší správní soud má ale za to, že i zde je to nezbytné pro ochranu práv žalobce, a to nejen pro možnost jeho účasti na samotném řízení o kasační stížnosti, ale zejména pro případ, že by věc byla zrušena a vrácena krajskému soudu, případně žalovanému nebo správnímu orgánu prvostupňovému. Kasační soud při rozhodování o žádosti o odkladném účinku nemůže předjímat, že k takové situaci na základě věcného přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu nemůže dojít, a musí proto žalobci zajistit možnost plnohodnotné účasti na případném dalším řízení.

[12] Vyhošťovanému cizinci je tedy obvykle zachována možnost setrvat na území České republiky i po dobu probíhajícího řízení o jeho kasační stížnosti, neboť pro případ, že by byl se svou kasační stížností úspěšný, nelze vyloučit příčinnou souvislost mezi důsledky realizace rozhodnutí o vyhoštění a možným vznikem bezprávné újmy. Takovou újmu lze zásadně považovat za velmi výrazně zasahující právní sféru cizince (tu stěžovatele), často i s nevratnými důsledky.

[13] S ohledem na shora uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že ve vztahu ke kasační stížnosti stěžovatele je namísto odkladný účinek přiznat, neboť jinak by stěžovatel mohl utrpět újmu nikoliv zanedbatelnou. Podle napadeného rozhodnutí žalované spočívalo protiprávní jednání stěžovatele v prokázání své totožnosti padělaným dokladem či dokladem jiné osoby jako dokladem vlastním. Stěžovatel pobýval na území bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn [§ 119 odst. 1 písm. b) bod 1, 3 a 4 zákona o pobytu cizinců]. Nejvyšší správní soud s ohledem na to pokládá za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma třetím osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Nejvyšší správní soud neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[14] Bez významu přitom není ani to, že souzená věc musí být soudy řešena přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), a doba, po kterou budou sistovány účinky napadeného rozsudku (potažmo napadeného rozhodnutí), tak bude jen krátká.

[15] Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek. Tímto rozhodnutím nicméně Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

[16] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[17] Nejvyšší správní soud doposud obdržel pouze blanketní kasační stížnost stěžovatele bez uvedení, jaké jsou konkrétní důvody jejího podání. Formulace konkrétních důvodů (kasačních námitek) je nezbytným předpokladem perfektní kasační stížnosti, neboť stěžovatel prostřednictvím námitek vymezí okruh přezkumu rozhodnutí krajského soudu ze strany Nejvyššího správního soudu, který je uplatněnými důvody vázán

[§ 109 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost, jež neobsahuje žádné námitky, nelze projednat.

[18] K formulaci žalobních bodů se podrobně vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58 (publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS), v němž mj. uvedl: „*Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.*“ Tyto závěry rozšířeného senátu lze plně vztáhnout i na formulaci důvodů kasační stížnosti s tím, že důvody musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu, neboť podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí (§ 102 s. ř. s.).

[19] Nesplňuje-li kasační stížnost všechny náležitosti podle § 106 odst. 1 s. ř. s., je v takových případech povinností soudu vyzvat stěžovatele k odstranění nedostatků kasační stížnosti, spočívajících v absenci důvodů stížnosti s tím, že musí být doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení s výzvou (§ 106 odst. 3 s. ř. s.).

[20] Veškeré písemnosti je třeba zaslat ke sp. zn. 2 Azs 57/2020 na adresu Nejvyšší správní soud, Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, případně elektronicky na elektronickou podatelnu (podatelna@nssoud.cz) nebo do datové schránky Nejvyššího správního soudu (wwjaa4f).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li ve stanovené lhůtě vyhověno výzvě k odstranění vad kasační stížnosti a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud kasační stížnost podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. **o d m í t n e .**

V Brně dne 2. dubna 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu